

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ на НАУКИТЕ ИНСТИТУТ за ГОРАТА
Регистрационен индекс, № и дата PD-08-989/19.10.22
Срок за изпълнение

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 6.5. Горско стопанство, 6.5. Горско стопанство, научна специалност Лесовъдство (вкл. Дендрология), обявен от Институт за гората – БАН в ДВ бр. 47/24.06.2022 г.

Кандидат за участие в конкурса: гл. ас. д-р Йонко Добринов Додев

Изготвил рецензията: проф. д-р Петър Желев Стоянов - ЛТУ

1. Кратки биографични данни.

Йонко Додев е придобил бакалавърска степен по Горско стопанство в Лесотехническият университет през 2004 г., а през 2006 – Магистърска степен по горско стопанство, специализация „Лесоползване и икономика на горското стопанство“. Работил е в горскостопанската практика като лесничей в ДГС Етрополе и заместник-директор на ДГС Ботевград. От 2010 г. е лесничей към Института за гората – БАН (ИГ-БАН), а от 2011 г. е асистент. От 2017 г. е главен асистент в секция „Лесовъдство и управление на горските ресурси“ в ИГ-БАН. През 2016 защитава дисертация за ОНС „Доктор“.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората - БАН.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Йонко Додев е представил всички необходими документи и материали, изисквани съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника на БАН и в допълнителните специфични изисквания, предвидени в Правилника на ИГ-БАН. По-нататък всички тези нормативни документи ще бъдат цитирани съкратено като „Изискванията“. Д-р Йонко Додев участва в конкурса с монография, научна продукция и установени цитирания, които общо съответстват на брой точки, с които покрива минималните национални изисквания за АД „доцент” по професионалното направление 6.5. Горско стопанство.

3. Общо описание на представените материали (по вид; по важност; място на публикуване; език, на който са публикувани; брой на съавтори и др.)

За участие в конкурса д-р Додев е представил общо 31 публикации. Те могат да бъдат класифицирани както следва: една монография, една глава от колективна монография, 15 публикации в научни списания, реферирани в базите данни на Web of Science и Scopus, и 14 статии в нереферирани списания и сборници от научни конференции и симпозиуми. Две от публикациите са самостоятелни, а в други 8 кандидатът е водещ автор. Две публикации (6.45 %) са приети за печат, което е удостоверено със съответен документ. Четири публикации са с един съавтор, шест публикации са с двама съавтори и 19 публикации са с повече от двама съавтори. При съвременното развитие на научните изследвания все повече се налага интердисциплинарност, така, че в никакъв случай не мога да оценя по-големия брой съавтори като слабост на кандидата.

Той е представил общо 30 доклада и два постера на 23 научни форума, от които 6 международни.

По съответните показатели д-р Додев декларира следните точки: по група показатели А – 50 т. при изисквани 50; по група показатели В – 137.57 т. при минимално изисквани 100; по група показатели Г – 210.54 при минимално изисквани 200; по група показатели Д – 205 т. при изисквани 100; по група показатели Е – 95 т. при изисквани 50 и 29 т. от допълнителните изисквания на ИГ-БАН. Общо 20 от публикациите са на български език и 11 – на английски език.

Представените материали показват, че д-р Додев покрива убедително минималните национални изисквания за академичната длъжност Доцент.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни приноси.

Научното творчество на Йонко Додев е твърде разнообразно, което поне отчасти се дължи на възможностите, които е получавал за сътрудничество с наши и чуждестранни учени и участието му в научни проекти с разнообразна тематика. Основна част от изследванията му са посветени на лесовъдски проблеми. Някои от проучванията са продължения на по-рано започнати изследвания, вкл. и по докторската дисертация.

Едно направление от научните търсения на кандидата е свързано с по-обща екологични и лесовъдски проблеми. Изследвано е влиянието на климатичните промени

върху развитието, стопанисването и перспективите на издънковите гори у нас. Част от тази тематика са и проучванията върху състоянието на иглолистните култури в дъбовата зона и влиянието на глобалното затопляне върху бъдещата им съдба. Подобни са проучванията върху иглолистните извън техния ареал, както и оценката на културните екосистеми и екосистемните услуги. Демонстрация на неговите познания в областта на растежа и прираста на горите е участието му в работата за структурата по височина и обем на културите от дугласка в Родопите.

Като продължение на проучванията по докторската дисертация е направено задълбочено изследване върху устойчивото стопанисване на келявия габър. Проучени са и перспективите на възобновяване и развитие на горите от обикновен кестен (*Castanea sativa*) у нас. Малко встрани от тези изследвания, но все пак с отношение към тях са проучванията за растежа и състоянието на културите от *Robinia pseudoacacia* във връзка с агролесовъдството.

Друго направление на научното творчество на кандидата д-р Додев касае по-специфични лесовъдски въпроси. Подробно е анализиран европейския опит в областта на средностъбленото стопанисване, както и приложението му в България, където е възможно. Към същата група проучвания могат да се отнесат и приносите за стопанисването на издънковите гори, вкл. тяхното възобновяване и методите за превръщането им в семенни.

Д-р Додев участва в серия от публикации, свързани с флората на Лозенска планина и нейното опазване. Подробно е проучено разпространението на някои екологично пластични видове в тази най-западна част от Средна гора, като келяв габър и мъждрян, както и някои чуждоземни и инвазивни видове.

Следващо, четвърто направление на научните изследвания на д-р Додев е насочено към теоретични и управленски въпроси, като горската политика изобщо, у нас и в Южна Корея. Тези статии, освен научно, имат и важно познавателно значение. Анализирана е връзката между горската политика и стопанисването, промяната в парадигмата за стопанисване на горите, както и някои приложни въпроси, като експлоатационния срок на материалите и пътно-ремонтните работи.

Няколко публикации са посветени на твърде специфична материя: потенциал на горските територии за терапия; потенциал на горите да акумулират токсични елементи; здравословното състояние на градските горски екосистеми; оброците (култови места) в Стара планина. Тези въпроси са сравнително слабо изследвани, но д-р Додев има подчертан интерес към тях. Надявам се покрай лесовъдските си изследвания той да

продължи проучванията си и в тази посока.

Научното творчество на д-р Йонко Додев е многопосочно и в голяма степен интердисциплинарно. Както е посочено по-горе, това е обусловено от възможностите за сътрудничество и съвместна работа с колеги у нас и в чужбина, работещи в различни, макар и близки области, но също и от неговите широки интереси, които излизат от чисто горскостопанските проблеми и стопанисването на горите.

5. Критични бележки и препоръки.

Нямам съществени критични бележки, Бих препоръчал на д-р Додев в бъдеще да съсредоточи своите интереси и научни изследвания в 1-2, максимум 3 основни области, за да може да постигне по-значими и задълбочени научни приноси.

6. Най-значими научно-приложни постижения и внедрителска дейност.

Най-значимото научно-приложно постижение на кандидата д-р Додев, според мен са установените закономерности и препоръки за стопанисване на горите от келяв габър (*Carpinus orientalis*), един изключително пластичен и до голяма степен пренебрегван дървесен вид, който понася лесно утежнените екологични условия, от една страна, а от друга, допринася за смекчаването на влиянието на климатичните промени.

7. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (цитируемост).

Кандидатът за доцент е представил справка за 18 цитирания, което се оценява с 205 точки – повече от два пъти над минималните изисквания за съответната академична длъжност. Това показва, че научната общност е запозната с резултатите от неговите изследвания и ги е оценила по достойнство.

8. Участие в научни и приложни проекти.

Гл. ас. д-р Йонко Додев е представил информация за участие в седем научни и научно-приложни проекти, като на един от тях е бил ръководител. Два от проектите са финансирани от Фонд Научни изследвания, а останалите – от Изпълнителната агенция по горите към МЗХ и нейните подразделения. Д-р Додев е търсен партньор за участие в съвместни научни изследвания, което се илюстрира от разнообразната тематика на проектите.

Той има и активна обществена дейност като учредител, заместник-председател и член на Управителния съвет на Младежко движение за развитието на селските райони в България.

9. Оценка на личния принос на кандидата.

Личният принос на кандидата за академична длъжност „Доцент“ е ясно открит в самостоятелните публикации и в тези, в които той е водещ автор. Тези публикации са 1/3 от научното му творчество, което достатъчно ясно очертава неговия личен принос. В останалите публикации той участва с експертни знания по широк кръг от лесовъдски въпроси, което заслужава висока оценка. Той е участвал общо в 41 учебни курса у нас и в други страни, което е допринесло значително за повишаване на професионалната му квалификация.

10. Лични впечатления.

Личните ми впечатления от Йонко Додев са от времето, когато съм бил негов преподавател (2001-2002 г.). Той се открояваше като любознателен, целенасочен и трудолюбив студент, който се интересува от всички професионални дисциплини и взема изпитите си с отлични оценки. Поради това информацията за разработването от него на докторска дисертация беше посрещната от мен като логично продължение и етап от неговото професионално развитие. В момента имам удоволствието да оценявам критично следващ етап от това развитие и оценката ми е подчертано положителна.

11. Заключение.

Представената информация показва ясно, че гл. ас д-р Йонко Додев е изграден учен, който е доказал уменията си да работи както самостоятелно, така и в рамките на интердисциплинарни научни проекти. Той покрива убедително всички наукометрични изисквания за съответната академичната длъжност. На базата на цялостния анализ и оценка на неговото научно творчество, препоръчвам кандидатът гл. ас. д-р Йонко Додев да заеме академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност Лесовъдство (вкл. Дендрология).

17.10.2022 г.

София

Рецензент:

/проф. Петър Желев/